

پرونده کوتاه «شرق» درمورد معضلات اقتصاد نان و در دسرهایی که گریبان مصرف کننده را گرفته است

آرد خاکستری

نهادهای تنظیم بازار مواد غذایی در فهرست

شرکت‌های زیان ده دولتی و ابربدهکاران بانکی هستند

متولیان غذا در دیگ گره‌های اقتصادی

مهام سلیمان بیگی: اخبار صف گوشت و مرغ و شکر، به گرفتاری‌های آرد و نان رسید. هرچند که دولت گرانی‌های امسال غذا را به جنگ روسیه و اوکراین ربط می‌دهد؛ اما صف‌های فروشگاه‌های ایران و تورم غذا که گاهی سه‌رقمی شده است، سابقه‌ای طولانی‌تر از جنگ دومواو چندروزه روسیه و اوکراین دارد. سابقه‌ای طولانی به قدمت سال‌هایی که دولت در بازار دخالت بی‌حدوحصر داشته و شکست خورده است. جالب است که بدانید حالا متولیان بازار غذا نه‌فقط در تنظیم بازار شکست خورده‌اند بلکه در اداره شرکت‌های خود ناتوان مانده و زیان‌های سنگینی به جا گذاشته‌اند و از آن سمت نان‌شان در فهرست بدهکاران بزرگ بانکی به چشم می‌خورد.

ناکامی تنظیم بازار به گردن جنگ اوکراین افتاد!

در همین هفته اخیر خروجی رسانه‌های داخلی پر شد از اخبار بلیش‌و در بازار غذا؛ از گرانی سرسام‌آور آرد و ماکارونی گرفته تا سرگردانی مردم برای پیداکردن یک بطری روغن خوراکی. حالا هم نگرانی‌ها به قوت لایموت یعنی نان رسیده و خبرهای پی‌درپی است که از این بازار به گوش می‌رسد. دراین‌میان متولیان بازار غذا مصاحبه‌های مکرری داشته و وضعیت بازار مواد خوراکی را به صعود قیمت‌های جهانی و جنگ روسیه و اوکراین نسبت می‌دهند؛ اما چه کسی است که نداند سال‌ها دخالت بی‌حدوحصر دولت در بازار، صف و کمبود و گرانی غذا را به دنبال داشته است؟! بررسی صورت‌های مالی سه متولی بزرگ تولید، واردات و تنظیم بازار مواد غذایی یعنی شرکت بازرگانی دولتی، شرکت پشتیبانی امور دام و شرکت تعاونی روستایی نشان می‌دهد که متولیان بازار غذا نه‌تنها در تنظیم بازار غذا ناتوان بوده‌اند بلکه حتی در اداره شرکت‌های خودشان هم شکست خورده‌اند؛ آن‌هم با وجود دریافت امتیازات و تسهیلات کلان.

شرکت بازرگانی دولتی در سبانه زیان دهی

چندی پیش صورت مالی ۳۱۳ شرکت دولتی به دستور رئیس‌جمهور منتشر شد. تقریبا هم‌زمان با این اتفاق، تعدادی از بانک‌ها و بعد هم بانک مرکزی فهرستی از نام و میزان تسهیلات ابربدهکاران بانکی منتشر کردند. طبق اطلاعات ارائه‌شده بانک مرکزی در مجموع تسهیلات و تعهداتی که از سوی بانک‌های اقتصاد نوین، پاسارگاد، پست بانک، تجارت، رفاه کارگران، سامان، سپه، کارآفرین و کشاورزی پرداخت و ضمانت شده است، به ۶۳۲ هزار میلیارد تومان می‌رسد که از این میزان ۵۶۹ هزار میلیارد تومان تسهیلات و ۶۳ هزار

انحصارطلبان در کمین بازار ماکارونی

امین محسنیان: چند هفته‌ای است که موضوع قیمت ماکارونی و نگرانی کمبود این کالای استراتژیک گریبان مردم را گرفته و به مجموع دغدغه‌های ریز و درشت آنها اضافه شده است. اینکه روزی برسد که ماکارونی هم دچار این شرایط شود، بسیار دور از ذهن بود و هیچ‌کس چنین انتظاری نداشت؛ اما به هر روی امروز مردم نگران سفره‌هایی هستند که روزبه‌روز کوچک‌تر می‌شود.

بحران امروز ماکارونی و جهش قیمت آن، موضوعی نیست که یک‌باره پیش آمده باشد. بلکه به‌واسطه جلویی‌گری از به‌روزرسانی تدریجی قیمت آرد متناسب با شرایط تحمیلی اقتصادی طی چند سال گذشته، ناعادلانه‌بودن تخصیص مواد اولیه، انحصاری‌شدن سیستم تأمین و توزیع کندم و فشارهای شبکه واسطه توزیع برای سودطلبی روزافزون، همگی دست به دست هم دادند که در شرایطی وخیم، مردم با انفجار قیمت و کمبود کالا روبه‌رو شوند. اما این همه ماجرا نیست، بلکه با آنچه در روند قیمت‌گذاری‌های دستوری فراهم شده و تحرکات فرصت‌طلبانه اندکی از تولیدکنندگان، روزهای پیش‌رو به‌مراتب سخت‌تر و دردناک‌تر خواهد شد. ایجاد بازار انحصاری در اختیار معدودی تولیدکننده از مهم‌ترین تبعات دهشتناکی است که از یک طرف منجر به رقابت ناعادلانه در بازار شده و از سوی دیگر بستر فشار مضاعف ناشی از انحصار بر مصرف‌کنندگان را فراهم می‌کند.

ماجرای تاج‌شروع شد؟

در سال‌های دولت دوازدهم، بنا به هزار دلیل قیمت هر کیلوگرم کندم ویژه صنعت، ۲۷ هزار ریال بود. در این دوره مصرف‌کننده می‌توانست یک بسته ماکارونی ۷۰۰ گرمی را به قیمت ۸۷ هزار ریال تهیه کند. این در حالی بود که قیمت برنج روزافزون بالا می‌رفت و عملا ماکارونی به عنوان غذای جایگزین برنج، نقش جدی‌تری را پیدا کرد اما در این سال‌ها با وجود افزایش هزینه خرید کندم از کشاورزان داخلی و گران‌شدن قیمت در بازارهای جهانی، دولت به بهانه تأمین غذای مردم، قیمت آرد را ثابت نگه داشت. هرچند این اقدام در ظاهر مورد پسند قرار می‌گیرد، اما صاحب‌نظران از دو منظر نگران این سیاست بودند؛ اول آنکه بالاخره روزی می‌رسد که باید قیمت واقعی کندم و آرد مشخص شود. پس هرچه بیشتر طول بکشد، دامنه آن بالاتر می‌رود. متأسفانه این نگرانی در ابتدای سال جاری محقق شد. از منظر دوم صاحب‌نظران معتقد بودند این نوع قیمت‌گذاری موجب بروز رانت و فساد می‌شود. این نگرانی از دو طریق تقویت می‌شد: تزریق ارزهای ارزان‌قیمت برای برخی واردکنندگان و ایجاد سهمیه‌بندی و الزام معرفی تولیدکنندگان از سوی انجمن‌های ماکارونی که سکان آنها در اختیار تعداد کمی از آنان بود، شائبه انحصار را تشدید می‌کرد. در پاییز ۱۴۰۰، وزیر صمت با صدور دستوری از سازمان حمایت خواست که با استناد به برخی ضوابط و قوانین، از جمله قانون تعزیرات حکومتی، قانون حمایت از حقوق مصرف‌کننده، اصلاحیه قانون نظام صنفی، دستورالعمل مدیریت بازار کالاهای واسطه‌ای و نهایی و ضوابط قیمت‌گذاری کالاهای تولیدی داخل، «شفاف و روان سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری» و «روژآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار» اقدامات لازم را به انجام برساند. هرچند این اقدامات توانست بارقه‌هایی از امید را بین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان ایجاد کرده و دست دلالان را کوتاه کند، اما به دلیل برخوردهای غیرعنی با موضوع و دخالت دستوری درباره تعیین قیمت درب کارخانه خارج از ضوابط ملک عمل به‌ویژه همان‌هایی که پشتوانه این طرح بودند، امیدها خاموش و نگرانی‌ها تشدید شد.

در ابتدای سال ۱۴۰۱، وزارت جهاد کشاورزی به بهانه جلویی‌گری از قاچاق و رانت، قیمت کندم را با رشدی معادل ۴۰۵ هزار برابر از ۲۷ هزار ریال به ۱۲ هزار ریال رساند. این بدان معنا بود که

یارانه پنهان، قیمت جهانی، آزادسازی قیمت و... حالا کلیه‌واژه‌های ترسناکی برای مردم ایران شده‌اند. مردمی که تجربه جراحی‌های ناموفق اقتصاد بیمار را داشته‌اند.جراحی اقتصاد از ماجرای هدفمندی یارانه‌ها در دولت محمود احمدی‌نژاد سر زبان‌ها افتاد و با افزایش قیمت بنزین در دولت حسن روحانی ماجرا‌ها آفرید و حالا دوباره دولت ابراهیم ریئسی باز با همان کلیه‌واژه‌های آشنا به‌دنبال آزادسازی قیمت آرد رفته است و دغدغه مردم در بازار غذا را به نان کشانده است.حرف مصرف‌کنندگان ایرانی این است که چگونه می‌شود قیمت‌ها به دلار باشد و درآمد‌ها به ریال، ریالی که هر روز ارزش آن سقوط

می‌کند و فاصله قیمت‌ها را دوباره زیاد و زیادتر می‌کند.آنها با این جملات در واقع به مدیریت ناکارآمد اقتصاد و جراحی‌های ناموفق اقتصادی انتقاد می‌کنند و نگران تکرار شکست‌های گذشته هستند.جراحی‌هایی که نه‌تنها نتوانسته بار سنگین یارانه‌ها را از دوش دولت بردارد که انواع دیگری از یارانه را به اقتصاد ایران تحمیل کرده است و علاوه بر اینکه موفق به مهار قاچاق نشده، ایران را در فهرست ۱۰ کشور جهان با بیشترین نرخ تورم قرار داده است. گروه اقتصاد روزنامه شرق در گزارش‌هایی وضعیت فعلی بازار غذا را بررسی کرده است.

۹۰۰ تومان فروخته و نرخ آرد صنعت دوهزارو ۷۰۰ تومان بوده است. او ادامه می‌دهد: مطابق ماده ۹۱ قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴، دولت باید وقتی عملیات زیان‌دهی را به شرکت‌ها تحمیل می‌کند، مابه‌التفاوت آن را بپردازد یا آن را طبق ماده ۶ قانون رفع موانع تولید، به بدهی‌های خودش انتقال دهد؛ اما دولت این بدهی‌ها را به‌موقع نمی‌پردازد و موجب زیان‌دهی شرکت‌های دولتی می‌شود.

سیف همچنین تأکید می‌کند در سال ۹۶ که او شرکت بازرگانی

دولتی را تحویل گرفته است، زیان انباشته شرکت بالغ بر ۱۷ هزار

میلیارد تومان بوده که در سال ۹۹ به حدود سه‌هزارو ۴۰۰ میلیارد

تومان رسیده است.

متولی بازار گوشت و مرغ در فهرست ابربدهکاران بانکی

علاوه بر شرکت بازرگانی دولتی، شرکت پشتیبانی امور دام کشور هم که از سال ۱۳۷۶ در زمینه تولید، توزیع و تنظیم بازار خوراک دام و طیور و تنظیم بازار مرغ و گوشت و فراورده‌های پروتئینی آغاز به فعالیت کرده، یکی دیگر از بدهکاران بزرگ شبکه بانکی است. این شرکت همچنین با وجود زیان‌دهی، مبالغ کلانی وام دریافت کرده و در بازپرداخت مانده است. آخرین وضعیت مالی شرکت پشتیبانی امور دام کشور نشان می‌دهد در سال ۹۹ تنها ۳۱ میلیارد تومان سوددهی داشته است که البته این مبلغ سود در مقابل زیان انباشته هزارو ۵ میلیارد تومانی‌اش هیچ است. علاوه‌براین شرکت پشتیبانی امور دام از بانک‌های کشاورزی و سپه تسهیلات کلانی دریافت کرده است. دو بانک کشاورزی و سپه به ترتیب ۵۰۱ و ۴۰۵ هزار میلیارد تومان به این شرکت پرداخت کرده‌اند. درباره مبلغ وام این شرکت از بانک ملی اطلاعاتی در دست نیست؛ چراکه فهرست بانک ملی بدون درج مبلغ منتشر شده

در همین ماه گذشته یک خانواده می‌توانست فقط با هزینه‌ای معادل ۲۰۰ هزار ریال یک وعده غذای سالم و مقوی بر پایه ماکارونی تهیه کند. اما امروز این امکان نیز محدود شده است. به واسطه سیاست‌های غیرکارشناسی و قیمت‌گذاری مامتعارف وزارت صمت، کشور در آستانه بروز موج دیگری از تعطیلی واحدهای تولیدی است، زیرا این قیمت‌گذاری نامعقول، هزینه جاری آنان را تأمین نمی‌کند، این یعنی حجم قابل توجهی از بی‌کاران بر خیل فقرا اضافه خواهد شد. سرنوشت یکی دیگر از اقلام اساسی در مسیر انحصار است و همه این موارد به معنای این است که روزهای سخت‌تری برای مصرف و تولید پیش‌رو است. راحل این معضل در دو صورت وجود دارد، یا آنکه وزارت صمت وفق ضوابطی که خود ابلاغ کرده، محاسبه قیمت را بر مبنای هزینه‌های تولید و سود قانونی مجدد انجام دهد یا آنکه کندم صنعت را با قیمتی پایین‌تر از نرخ جاری برای صنعت ماکارونی تخصیص دهد و آن هم از طریق میزانی که در گواهی مالیات بر ارزش‌افزوده ایشان مشخص شده، نه به‌واسطه طریقت اسمی پروانه‌ها یا در اختیار کسانی که خود را انجمن معرفی می‌کنند. اما تا اینجا، کاری که وزارت صمت با ماکارونی کرده ایدا حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نیست.

اخبار برگزیده

رئیس اتحادیه نانوایان سنگی تهران به «شرق» خبر داد

هرنفر؛ روزی یک نان یارانه‌ای!

فروشن نان کارتی از زنجان شروع شد و به‌زودی در تمام استان‌های ایران مردم باید با سازوکار جدید نسان بخرند. اصغر پابرجا، رئیس اتحادیه نانوایان سنگی تهران، به «شرق» می‌گوید که هر نفر ماهانه می‌تواند ۱۰ کیلوگرم نان یارانه‌ای بخرد و به عبارتی هر نفر فقط می‌تواند یک نان یارانه‌ای در روز بخرد و مصرف بیشتر نان با نرخ نانوائی‌های آزادپز محاسبه می‌شود. به گزارش «شرق»، بعد از بارها خبرسازی مرغ و گوشت و روغن و برنج، امسال گرفتاری‌های تنظیم بازار به نان رسیده است. در تعطیلات هفته گذشته، ناگهان خبر رسید که قیمت آرد صنعتی آزاد شده و برای یارانه آرد نانوائی‌ها هم تصمیم جدیدی گرفته شده است. آزادسازی قیمت آرد صنعتی، نرخ ماکارونی را یک‌شبه حدود دو برابر کرد و بهای بیسکویت و کیک و کلوچه و... را خبرساز کرد. بلافاصله پس از این اتفاقات خبر رسید که از این پس فروش نان با کارت یارانه ممکن است و یارانه آرد مستقیم به کارت بانکی مصرف‌کنندگان واریز می‌شود.

پیش از این بارها خبر توزیع کارت نان و کوپن نان روی خروجی رسانه‌ها قرار گرفته اما تکذیب شده بود و حالا جواد ساداتی‌نژاد، وزیر کشاورزی می‌گوید که با جنگ روسیه و اوکراین قیمت کندم جهش داشته و آرد یارانه‌ای ایران در حجم بالا قاچاق می‌شود، او به یک برنامه تلویزیونی توضیح داد که قیمت یک کیسه آرد در داخل کشور ۳۸ هزار تومان و در آن سوی مرزها ۸۰۰ هزار تومان است و این فاصله آن‌قدر جذابیت دارد که با اقدامات فیزیکی نمی‌توان قاچاق را کنترل کرد و کشورهای همسایه از کالاهای ارزان ایرانی اشباع شده است.

ابراهیم صیامی، مدیر کل آینده‌پژوهی، مدل‌سازی و مدیریت اطلاعات اقتصادی وزارت اقتصاد هم به ایرنا گفت که به‌طور متوسط هر ایرانی ۳۰۰ گرم مصرف نان دارد که مصرف سالانه کشور به ۹.۵ میلیون تن کندم می‌رسد، اما آمارهای تأمین کندم نشان می‌دهد سالانه ۱۱.۵ میلیون تن کندم در کشور مصرف می‌شود که نشان می‌دهد بخشی از کندم و آرد با قاچاق می‌شود یا ضایعات است و با این اقدام دو میلیون تن در مصرف کندم صرفه‌جویی خواهد شد.

هرچند این توضیحات، مصرف‌کنندگان ایرانی را قانع نکرد و بسیاری با یادآوری تجربه افزایش قیمت بنزین گفتند که نمی‌شود دستمزدها در ایران ریالی باشد و قیمت کالا دلاری و بسیاری از کارشناسان اقتصاد هم می‌گویند تا زمانی که نرخ تورم دورقمی است و سقوط ارزش ریال ادامه دارد، بین قیمت‌های بازار ایران و جهان فاصله می‌افتد و قاچاق توجیه دارد؛ بنابراین افزایش قیمت بدون مهار نرخ تورم نمی‌تواند توجیه قاچاق را از بین ببرد اما ظاهرا دولت تصمیم خود را گرفته و دیروز اعلام شد که فروش نان کارتی از زنجان کلید خورده است.

در همین زمینه فارس به نقل از روابط عمومی استانداری زنجان نوشت که بر این اساس نانوائی‌ها به کارت‌خوان‌های هوشمند متصل می‌شوند تا به‌ازای تعداد نان‌های فروخته‌شده یارانه نان به نانوا تعلق گیرد.

علاوه بر این‌س دولت در روزهای گذشته بارها اعلام کرد که قرار نیست نان گران شود اما افراد از این به بعد با سقف خاصی می‌توانند یارانه نان دریافت کنند.

اصغر پابرجا، رئیس اتحادیه نانوایان سنگی تهران، به «شرق» می‌گوید که فعلا فروش نان با کارت یارانه در زنجان آغاز شده و احتمالا تا یک ماه آینده در تهران هم اجرا می‌شود.

او توضیح می‌دهد که هر ایرانی به‌طور میانگین روزانه حدود ۳۳۰ گرم نان مصرف می‌کند و براساس گفت‌وگوهای مطرح‌شده بناسست که هر نفر بتواند روزانه یک نان و ماهانه ۱۰ کیلوگرم نان را به‌صورت یارانه‌ای خریداری کند و مازاد بر این‌س میزان با نرخ نانوائی‌های آزادپز محاسبه می‌شود.

این مقام صنفی همچنین هرگونه افزایش قیمت نان را تکذیب می‌کند و می‌گوید هیچ نانوائی قیمت نان خود را تغییر نداده است، پیش از این کاربران فضای مجازی افزایش قیمت نان در برخی نانوائی‌ها را گزارش داده بودند.

شناسه آگهی ۱۳۱۱۱۰۸

نوبت اول

تجدید فراخوان مناقصه عمومی (یک مرحله ای)

به شماره ۲۰۰۱۰۹۲۷۶۹۰۰۰۰۲۰

شرکت ملی گاز ایران

شرکت گاز استان تهران (سهامی خاص)

شرکت گاز استان تهران در نظر دارد عملیات نوسازی و بازسازی تأسیسات و مستغلات ایستگاههای گازرسانی شهرستان بهارستان را با مشخصات و شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

۱- نام و نشانی دستگاه مناقصه گراز: شرکت گاز استان تهران

– تهران، خیابان ایرانشهرشمالی، بنش خیابان اراک، ساختمان شماره ۱۶۰، طبقه چهارم، بلوک ۷، امور قرار داده‌ها

۲ – موضوع مناقصه: بازسازی نوسازی و بازسازی تأسیسات و مستغلات ایستگاههای گازرسانی شهرستان بهارستان می باشد.

۳ – مدت اجراء پروژه: ۱۸۰ (یکصد و هشتاد) روز تقویمی می باشد.

۴ – محل اجراء پروژه: واقع در محدوده شهرستان بهارستان می باشد.

۵ – نماینده دستگاه مناقصه گراز: مدیریت بهره برداری شرکت گاز استان تهران

۶ – برآورد اولیه کارفرما: ۲۸۹/۸۸۴/۱۴/۵۳۰/۱۲ ریال می باشد.

۷ – نوع و میزان تضمین شرکت در مناقصه مطابق مصوبه شماره ۱۲۳۴۰۲/۱۳۴۰۲/۵۰۶۵۹ هـ – مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات محترم وزیران به مبلغ ۷۲۶/۵۱۴/۴۹۴ (هفتصد و بیست و شش میلیون و پانصد و چهارده هزارو چهارصد و نود و چهار) ریال می باشد.

۸ – مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه: از تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۷ تا تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۴

می باشد.

۹ – تاریخ بارگذاری اسناد مناقصه در سامانه : تا ساعت ۱۹ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۸ و محل آن در سامانه تدارک الکترونیکی دولت (ستاد) می باشد.

۱۰ – تاریخ گشایش پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۹ و محل گشایش آن سالن کنفرانس طبقه سوم می باشد.

۱۱ – مدت اعتبار پیشنهادات: مدت اعتبار پیشنهادات سه ماه می باشد.

۱۲ – شرایط متقاضی:

✳️ آخرین تغییرات روزنامه رسمی (صاحبان امضاء مجاز شرکت)

✳️ داشتن رتبه ۵ ابنیه و ساختمان از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور .

✳️ داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع مناقصه.

✳️ داشتن توان مالی.

✳️ داشتن ظرفیت خالی.

✳️ ارائه گواهی رضایت نامه از کارفرمایان قبلی .

✳️ داشتن گواهینامه تأیید صلاحیت ایمنی پیمانکاران.

✳️ ثبت نام و اخذ کد اطلاع رسانی مناقصات از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

✳️ عطف به نامه شماره ۱/۱۴۰۹۳۵ مورخ ۹۹/۰۵/۱۱ مرکز توسعه تجارت الکترونیکی وزارت صنعت ، معدن ، تجارت کلیه شرکت کنندگان ملزم به داشتن مهر و امضاء دبitchال اسناد بارگذاری شده توسط صاحبان امضاء مجاز و شرکت در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) می باشند .

✳️ متقاضیانی که دارای شرایط مذکور در بند "۱۳" فوق بوده و آمادگی اجرای پروژه را دارند، می توانند در مهلت تعیین شده فوق الذکر، جهت دریافت اسناد مناقصه به سامانه تدارک الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

✳️ اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه ۴۱۹۳۴-۰۲۱

روابط عمومی شرکت گاز استان تهران